کد خبر: ۴۵۸۳۲۳
چهارشنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۱ ۸:۱۹

مصاحبه با حسین براتی پژوهشگر مسائل اجتماعی درخصوص ضرورت آشنایی با سوادرسانه ای در جامعه

به خاطر اتفاقات وحوادث اخیردرمورد اهمیت سوادرسانه ای ولزوم یادگیری آن برای افراد مصاحبه اي باحسين براتي محقق وپژوهشگرمسائل مذهبي واجتماعي انجام شد.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، به خاطر اتفاقات وحوادث اخیردرمورد اهمیت سوادرسانه ای ولزوم یادگیری آن برای افراد مصاحبه اي باحسين براتي محقق وپژوهشگرمسائل مذهبي واجتماعي انجام شد.

سوادرسانه ای چیست؟

سوادرسانه ای درکی متکی برمهارت است که می‌توان براساس آن انواع رسانه هاراازیکدیگر تمیزداد و انواع تولیدات رسانه ای را ازیکدیگرتفکیک وشناسایی کرد،همچنین سواد رسانه ای آمیزه ای ازتکنیک های بهره وری مؤثر ازرسانه ها وکسب بینش ودرک برای تشخیص رسانه هاازیکدیگر است.

البته به بیانی دیگر سوادرسانه ای (Media literacy) مجموعه ازمهارت های قابل یادگیری است که به توانایی دسترسی، تجزیه وتحلیل وایجاد انواع پیام های رسانه ای اشاره کرد ویک مهارت ضروری دردنیای امروزی به شمارمی رود برای حرکت درمحیط رسانه ای پیچیده امروزباید قادربه درک بهترپیام رسانه ای باشیم.

درمورد چگونگی پیدایش سوادرسانه ای توضیح دهید؟

تاریخچه سوادرسانه ای به سال ۱۹۶۵بازمیگرد مارشال مک لوهان برای اولین بار درکتاب خود تحت عنوان((درک رسانه، ابعاد وجودی انسان)) این واژه رابه کاربرد نوشت:زمانی که دهکده جوانی تحقیق یابدلازم است انسان ها به سواد جدیدی به نام سواد رسانه ای دست یابند.

فرهنگ دیگر درچهارچوب مرزهای جغرافیایی تعریف نمیشود فرهنگ راهم مردم دنیامیسازند، تئوری سوادرسانه ای توسط جیمز پاتر درانگلستان مطرح شدودرکشورکانادا به عنوان اولین کشور مبحث سوادرسانه ای جزء برنامه های درسی درمدارس قرارگرفت.

اهمیت ولزوم سوادرسانه ای چیست؟

امروزه باتوجه به اینکه درعصرارتباطات هستیم فضای مجازی نقش بسیار پررنگی درزندگی افراد دارد باید حتما به سوادرسانه ای توجه کرد حتی این مبحث به عنوان کتاب درسی درمدارس وحتی دانشگاه ها به عنوان دروس عمومی تدریس شود چرا که امروزه اگرشخصی سوادرسانه ای نداشته باشد نمی‌تواند اخبار، فیلم وعکس های که درخصوص مطالب مختلف درفضای مجازی پخش می شود راتحلیل وبررسی کندبامثالی ساده بازبانی ساده اهمیت ویژه لزوم آموزش سوادرسانه ای راخدمتتان عرض می کنم.

مدتی پیش کلیپی ازامام جمعه مشهد حضرت آیت الله سیداحمد علم الهدی درمورد صیغه زنان ودختران ایرانی برای زائران پخش شد و این کلیپ تقطیع شده بود واین کلیپ توسط رسانه های معاند ودشمنان برای زشت جلوه کردن این سید بزرگواربود که بازتاب شدیدی داشت خب درچنین مواردی وقتی شخص سوادرسانه ای نداشته باشد.

با دیدن این کلیپ سریع باورمی کند که دقیقا همینطوراست که درکلیپ بود اما اگر سواد رسانه ای داشته باشد می تواند این کلیپ را تحلیل وبررسی کند وازکذب یا صدق کلیپ اطلاع پیداکند این مثال ساده را خدمتتان عرض کردم تا دقیقا به اهمیت ویژه سوادرسانه ای پی ببرید بنابراین سوادرسانه ای به افراد کمک می کند تا چگونگی ایجاد پیام رسانه ای را درک کند، آنچه که رسانه ها می خواهند مارا به باورآن برسانند راتشخیص دهیم، تعصبات، اطلاعات غلط ودروغ های رسانه ای را تشخیص بدهند، قسمتی ازداستان را که کتمان می شود را کشف کنند، پیام های رسانه ای رابراساس تجربیات خود، باورها وارزش هایشان ارزیابی کند، پیام های رسانه ای خود را طراحی ایجاد وتوزیع کنند.

چون افرادی که سواد رسانه ای نداشته باشند یا سواد رسانه ای پایینی داشته باشند دچارانتخاب های نادرست وهیجانات تلقینی رسانه می‌شوند این گونه افراد کنترل تصمیمات وهیجانات خود را به رسانه واگذار می‌کنند واین موضوع تبعات خطرناکی برای جامعه به صورت کلان دارد.

اموزش سوادرسانه از چه تاثیری درجامعه دارد؟

درجامعه اموزش سوادرسانه ای به رشد تفکر انتقادی مشارکت فعال درفرهنگ رسانه ای کمک می کند وهدف آن دادن آزادی بیشتر به افرادبه وسیله قدرت دادن به آن ها برای دسترسی، تجزیه وتحلیل ارزیابی وایجاد رسانه است همچنین محققان به این نتیجه دست یافته اند که آموزش سواد رسانه ای یک ابزار برای مقابله با الکل،تنباکو و سایرمواد مخدر همچنین اختلالات تغذیه ای، قلدری، خشونت، نژادپرستی و تبعیض است به طورکلی سوادرسانه ای یکی ازمهارت های مهم زندگی کردن است، درزندگی عمومی سوادرسانه ای به درک چگونگی ایجاد فرهنگ توسط رسانه ها و انحصار رسانه ای کمک می کند.

نظرشما درموردنقش آموزشگاه ها ودانشگاه هادرخصوص اموزش سوادرسانه ای چیست؟

ازآنجایی که سوادرسانه ای ازضرورت خاصی برخورداراست، نهادهای آموزشی، دانشگاه ها وآموزشگاه های مختلف وحتی مدارس نیزملزم به آموزش اصل سوادرسانه ای می باشد.

نهادهای مدنی وصنفی که هریک جمعی تخصصی رانمایندگی می کنند نیزمی توانند اعضای خودراتحت آموزش مستمر درزمینه سوادرسانه ای قراردهند وبالاخره نهادهای رسانه ای و انتشاراتی هم می توانند مفاهیم ساده شده ای ازاین بحث را دردستورکارخود قرارداده و اجراکنند تا با این روش و آموزش همگانی، به هدف ارتقای سطح سواد رسانه ای دست یافته و از افت تحریراخبار وعملیات روانی درامان مانند.

تحلیل شما درمورد مبحث اثار سوادرسانه ای درجامعه چیست؟

باسواد رسانه ای قدرت تحلیل افراد بالامی رود واین امر سبب می شود افراد بتوانند اخبارواقعی و فیک را تشخیص دهند. بطورمثال باتوجه به اغتشاشات اخیر اخبار فراوانی از رسانه های مختلف خارج از کشور و رسانه های معاند درفضای مجازی پخش شد که اگر شخص سوادرسانه ای نداشته

باشد تمام اخباردروغ و کذب رسانه های معاند راباورمی کند وبدون هیچ تحلیل وبررسی آن رامی پذیرد واین مساله واقعا برای فرد وجامعه آثار نامطلوبی دارد ولی شخص سوادرسانه ای داشته باشد نه تنها ازانتشار آنها جلوگیری می کند بلکه درتشخیص درست وبه موقع انواع رسانه هاهم دقت زیادی می کندومی تواند تاثیربسزایی داشته باشد.

خانواده ای که دارای سوادرسانه ای بالایی است می‌تواند خانواده ی خود را از مضرات ومشکلات رسانه های مخرب مصون سازد وقدرت تحلیل درست را به اعضای خانواده منتقل کند.

نقش اساتید وافرادصاحب نظر برای آموزش سوادرسانه ای چیست؟

آموزش سواد رسانه باید ابتدا ازخانواده شروع شود و به مرور درسطوح مختلف جامعه رواج یابد. دراین راه مسئولیت افراد صاحب نظر، اساتید، پژوهشگران واندیشمندان درحوزه رسانه به شدت اهمیت دارد.

این افراد به کمک استراتژیک های اجتماعی می‌توانند دراعتلای سطح فرهنگ وسوادرسانه ای درجامعه بهترین نقش را ایفا کنند اگردانش وسوادرسانه ای درجامعه تزریق نشود باتوجه به سرعت انتقال اطلاعات در جهان افسارذهن مردم ازدست متفکران جامعه خارج شده و به دست افراد سودجو ودون مایه می افتد این افراد می توانند به راحتی با کمترین هزینه ، هذیان های غیرواقعی و بی ارزش را به متن جامعه وارد کنند و صدمات جبران ناپذیری به باورهای مردم و درسطح کلان به کشورها واردکنند.

بنابراین باتوجه به بیانات رهبرمعظم انقلاب حضرت امام خامنه ای(مدظله العالی) درخصوص فضای مجازی وسوادرسانه ای که فرمودند فضای مجازی می‌تواند ابزاری باشد برای زدن توی دهان دشمنان وجوانان باید با هوشمندی فضای مجازی را به ابزاری برای زدن توی دهن دشمن و تاکید ایشان براینکه اهمیت فضای مجازی به اندازه اهمیت انقلاب اسلامی است.

باید همه افراد بخصوص جوانان دارای سواد رسانه ای بالا برای جلوگیری ازاهداف شوم دشمنان وخنثی کردن نقشه آنان برای ضربه زدن به نظام ازاین طریق باشند.